

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun hallituksen esityksen (HE 27/2021 vp) täydentämisestä

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta (HE 27/2021 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun hallituksen esityksen (HE 27/2021 vp) täydentämisestä (HE 37/2021 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- johtava asiantuntija Maija Lönnqvist, työ- ja elinkeinoministeriö
- teollisuusneuvos Mikko Huuskonen, työ- ja elinkeinoministeriö
- erityisasiantuntija Artturi Björk, valtiovarainministeriö
- budjettineuvos Taina Eckstein, valtiovarainministeriö
- pääjohtaja Timo Laitinen, Valtiokonttori
- palvelupäällikkö Tuomo Yliluoma, Valtiokonttori
- kehityspäällikkö Tuuli Karjalainen, Valtiokonttori
- toimitusjohtaja Jouni Lounasmaa, Startup-säätiö sr
- toimitusjohtaja Timo Lappi, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- puheenjohtaja Juha Rahko, Messu- ja tapahtumajärjestäjät ry
- ekonomisti Petri Malinen, Suomen Yrittäjät ry
- johtaja Kati Kuusisto, Tapahtumateollisuus ry
- johtaja Matti Mannonen, Teknologiateollisuus ry
- professori Roope Uusitalo
- tutkijatohtori, dosentti Tuomas Aivelo, Helsingin yliopisto
- tutkimusprofessori Mika Maliranta, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- ekonomisti Olli Toivanen, Palvelualojen ammattiliitto PAM ry
- ekonomisti Petri Malinen, Suomen Yrittäjät ry

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp

- lakimies, varatuomari Eva Elston-Hämäläinen, Suomen Kauppakeskusyhdystys ry
- toimitusjohtaja Jaana Korhola, Compass Group Finland oy
- toimitusjohtaja Aku Vikström, NoHo Partners Oyj
- ylilääkäri Taneli Puumalainen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- työ- ja elinkeinoministeriö
- sosiaali- ja terveysministeriö
- Fashion Finland
- Muoti- ja urheilukauppa ry
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Kaupan liitto ry
- Koneyrittäjät ry
- Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Music Finland ry
- Palkansaajien tutkimuslaitos
- SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
- Suomen matkailualan liitto ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- STTK ry

HALLITUKSEN ESITYKSET

HE 27/2021 vp

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annettua lakia

Esityksen mukaan yritysten määräaikaisen kustannustuen myöntämistä voitaisiin laissa mainittuun edellytyksiin jatkaa Suomessa toimiville yrityksille COVID-19-pandemiasta aiheutuvien liiketoiminnan yleisten vaikeuksien helpottamiseksi. Valtiokonttori jatkaisi kustannustuen myöntävänä viranomaisena. Lain tavoitteena on yritysten toiminnan jatkuvuuden tukeminen COVID-19-pandemian aikaansaamassa vaikeassa tilanteessa sekä konkurssiin ajautuvien yritysten määrän vähentäminen järjestämällä yrityksille lisäaikaa toiminnan ja kustannusten sopeuttamiseen COVID-19 -pandemian aiheuttaman kriisin pitkittyttyä ja tartunta-aaltojen palattua.

Laissa tarkennettaisiin kustannustuen myöntämisen ja kohdentamisen kriteerejä, tuettaviksi hyväksyttäviä kuluja sekä tukikautta ja liikevaihdon vertailukautta koskevia säännöksiä. Erityisesti parannettaisiin tuen kohdentuvuutta pieniin yrityksiin ja yksinyrittäjiin. Lain mukainen kustannustuen hakukausi alkaisi huhtikuussa lain voimaantulon jälkeen, ja päättyisi 23.6.2021.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 12.4.2021. Samalla lain voimassaoloaikaa jatkettaisiin 31.12.2021 saakka.

HE 37/2021 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp

Hallituksen esitystä yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta (HE 27/2021 vp) täydennetään lisäämällä siihen säännökset COVID-19 -pandemiaan liittyvien, toimitilojen sulkemista koskevien rajoitusten aiheuttamien menetysten kohtuullisesta korvaamisesta yrityksille. Eduskunta on linjannut, että sulkemistilanteissa elinkeinoharjoittajille on maksettava kohtuullinen korvaus.

Esitetyt säännökset koskevat pieniä ja mikroyrityksiä, joissa on enintään 49 työntekijää.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Ehdotuksen tausta ja lähtökohdat

Ehdotettu sääntely muodostaa jatkon aiemmille covid-19-pandemiaan liittyville tukitoimille, joilla on pyritty helpottamaan yritysten tilannetta vuoden 2020 keväästä alkaen. Yksi keskeisistä tuki-instrumenteista on yritysten kustannustuki, jonka kolmas hakukierros nyt ehdotetulla sääntelyllä on tarkoitettu mahdollistamaan. Virus pandemian ja sen aiheuttamien taloudellisten vaikeuksien pitkittyessä on edelleen arvioitu olevan tarve kustannustuen kaltaiselle yleiselle ja määräaikaiselle tuelle, joka kohdistuu yritysten vaikeasti sopeutettavien kulujen korvaamiseen.

Ehdotukseen liittyy hallituksen esitys 37/2021, joka on aikataulullisista syistä annettu erillisenä, hallituksen esitystä 27/2021 täydentävänä hallituksen esityksenä. Tässä täydennetään alkuperäistä hallituksen esitystä säännöksillä, jotka koskevat COVID-19-pandemiaan liittyvien toimitilojen sulkemisesta aiheuttavien menetysten kohtuullista korvaamista yrityksille.

Talousvaliokunta pitää ehdotettua sääntelyä lähtökohdiltaan perusteltuna ja puoltaa hallituksen esityksiin sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä yhdistettynä seuraavien perusteluin ja yksityiskohtaisissa perusteluissa esitetyin muutoksin.

Toimintaympäristön kehitys

Yritysten toimintaedellytykset ovat vallitsevan pandemian vuoksi heikentyneet voimakkaasti ja pitkäkestoisesti. Tähän ovat vaikuttaneet sekä rajoitus- ja suositustoimenpiteet että kulutuskäyttäytymisen muutokset. Useilla toimialoilla yritysten liikevaihto on romahtanut. Samalla yritysten on myynnin laskusta huolimatta huolehdittava jatkuvaluonteisista velvoitteistaan kuten tilavuokristaan ja henkilöstökuluistaan. Erityisesti tätä ongelmaa pyritään helpottamaan kustannustuki-järjestelmällä.

Vallitseva pandemia ja siihen liittyvien rajoitustoimien kokonaisuus on ollut myös yritystoiminnan suunnittelun näkökulmasta uudenlainen ja vaikeasti ennakoitava kriisi. Tällaisessa tilanteessa uhkana on aineellisen ja aineettoman pääoman tuhoutuminen esimerkiksi konkurssien, työttömyyden ja alihankintaketjujen katkeamisen myötä. Tämä tuotantokapasiteetin vaurioituminen voi pahimmillaan merkitä pitkäkestoista markkinoiden toimivuuden ja kuluttajien hyvinvoinnin heikkenemistä.

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp

Vaikka epidemiatilanne on edelleen vaikea, toimintaympäristö on sekä yritysten että niitä koskevien tukijärjestelmien arvioinnin kannalta osin muuttunut viimekeväisestä. Yrityksillä on ainakin jossain määrin ollut mahdollisuus suunnata ja sopeuttaa toimintaansa muuttunutta markkina-tilannetta ja kulutuskysyntää vastaavaksi. Myös näkymä kriisiin oletettuun kestoan ja vaikutuksiin on aiempaa tarkempi. Samalla tukijärjestelmistä saadut kokemukset mahdollistavat niiden kohdentamisen ja toimivuuden varmistamisen viimekeväistä paremmin. Monien yritysten tilanne on kuitenkin epidemian pitkittymisen vuoksi vielä aiempaa vaikeampi. Tilannekuvan hahmotaminen on yritysten näkökulmasta edelleen vaikeaa sekä epidemian että tarvittavien rajoitus- ja sulkutoimien vaikean ennakoitavuuden vuoksi.

Ehdotettujen tukijärjestelmien arviointia

Hallituksen esityksessä HE 27/2021 ja sitä täydentävässä hallituksen esityksessä HE 37/2021 vp on kyse kahdesta erityyppisestä korvauksesta. Soveltamisalaltaan yleiseen, yritysten määräaikaan kuului kustannustukijärjestelmään kohdistuvat muutosehdotukset sisältyvät hallituksen esitykseen HE 27/2020 vp, ja toimitilojen sulkemisesta maksettavaan erityiseen korvaukseen liittyvät muutokset täydentävään hallituksen esitykseen 37/2021 vp. Talousvaliokunta on arvioinut sekä kustannustukijärjestelmää ja ravitsemisliikkeiden sulkemiseen liittyvien tukijärjestelmien oikeutusta, kohdentumista ja vaikutuksia aiemmissa asioissa koskevissa mietinnöissään (TaVM 11/2020 vp - HE 67/2020 vp, TaVM 14/2020 vp - HE 91/2020 vp, TaVM 33/2020 vp - HE 205/2020 vp, TaVM 36/2020 vp - HE 238/2020 vp), TaVM 4/2021 vp - HE 22/2021 vp). Valiokunta on arvioinut tukijärjestelmiin liittyviä kysymyksiä myös erityisesti rajoitustoimiin liittyvissä tartuntatautilakia koskevissa lausunnoissaan (TaVL 30/2020 vp - HE 245/2020 vp, TaVL 2/2021 - HE 6/2021 vp). Nämä arviot muodostavat taustan myös nyt käsiteltävien ehdotusten tarkastelulle.

Kustannustukijärjestelmä (HE 27/2021 vp). Yritysten määräaikainen kustannustuki on luonteeltaan takautuva tukijärjestelmä. Nyt esitetty sääntely kohdistuisi ajanjaksolle 1.11.2020 - 28.2.2021. Tuen hakukausi alkaisi huhtikuussa lain voimaantulon jälkeen ja päättyisi 23.6.2021. Tuki olisi perusajatukseltaan samankaltainen kuin kahdella aiemmalla hakukierroksella, mutta sääntelyn toimivuutta ja osuvuutta on pyritty parantamaan saatujen kokemusten perusteella. Tuki on tarkoitettu yrityksille, joilla on vaikeasti sopeutettavia tukikauteen kohdistuvia palkka- tai muita kuluja. Esityksessä on ehdotettu tarkennettavaksi kustannustuen myöntämisen kriteerejä, tuettavaksi hyväksytyt kulut sekä tukikautta ja liikevaihdon vertailukautta koskevia säännöksiä.

Talousvaliokunta on aiemmin tukijärjestelmiä arvioidessaan toisaalta korostanut tukijärjestelmien tarvetta poikkeuksellisessa tilanteessa mutta toisaalta tuonut esille myös tarpeen suhtautua pidättyvästi ennalta asetettuihin tukijärjestelmiin, koska ne voivat myös epätoivottavalla tavalla ohjata yritysten valintoja ja toimintaa. Kustannustuki takautuvana tukijärjestelmänä on tältä kannalta ennakkollisia tukijärjestelmiä ongelmattomampi tapa tukea yritysten toimintaa. Kuitenkin myös se - etenkin kun nyt käsiteltävä ehdotus koskee jo kolmannen tukikierroksen mahdollistamista - voi synnyttää odotuksia järjestelmän jatkumisesta yhä uusilla tukikausilla ja aiheuttaa kielteisiä kannustinvaikutuksia. Näkymän siirtyessä kohti kriisin jälkeistä aikaa painopisteen siirtyminen vastikkeettomasta tuesta kohti vastikkeellisia tukia olisi perusteltua.

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp

Myös ehdotuksen perusteluissa on tunnistettu yritystukien yleiset kilpailua ja markkinoiden toimivuutta vääristävät vaikutukset. Erityisesti kustannustukijärjestelmän kaltaisilla tuilla on säilyttävä luonne: ne voivat yleisesti ylläpitää olemassa olevaa elinkeinorakennetta ja kohdistua sellaisiin yrityksiin, joiden liikevaihto on pienentynyt joko koronaepidemian vuoksi tai siitä riippumatta. Tuet voivat siten myös hidastaa elinkeinorakenteen uusiutumista ja ylläpitää sellaista elinkeinotoimintaa, joka ei ole elinkelpoista pandemian jälkeisessä ajassa. Sitä vastoin talouden uudistumisen kannalta keskeiset uudet ja nuoret yritykset voivat helposti jäädä kokonaan ilman tukea. Tämä liittyy sekä startup-sektoriin että osaltaan myös jäljempänä tarkasteltuun tiettyjen toimialojen, kuten tapahtumateollisuuden vaikeaan tilanteeseen. Nyt esitetyillä muutoksilla pyritään kuitenkin helpottamaan uusien yritysten asemaa siten, että asetuksella säädetyllä toimialoilla toimiville, 1.1.2020 tai sen jälkeen perustetuille yrityksille voitaisiin myöntää tukea toimialan keskimääräisen liikevaihdon muutoksen perusteella. Tällä pyritään vastaamaan tilanteisiin, joissa yritykset eivät ole voineet osoittaa liikevaihdossaan tapahtunutta muutosta pandemia-ajan ja normaaliajan välillä ja ovat siten jääneet aiempien tukikierrosten ulkopuolelle.

Kilpailun toimivuuden näkökulmasta myönteistä kustannustukijärjestelmässä on sen vaikutuksen kohdistuminen erityisesti pk-sektoriin ja työllisyyden tukemiseen. Samoin tukijärjestelmän teknisestä toimivuudesta, tehokkuudesta ja nopeudesta saadut kokemukset ovat myönteisiä. Esitetyn tuen ylärajan - 1 000 000 euroa yritystä ja tukikautta kohti - on tarkoitus pienentää tuen kustannuksia ja ohjata tukea yrityksille, joilla ei ole mahdollisuutta rahoittaa toimintaansa rahoitus- tai sijoitusmarkkinoiden kautta. Vaikka kriisi on kohdistunut kaikenlaisiin yrityksiin, pienten yritysten ja yksinyrittäjien tilanne on erityisen vaikea; on arvioitu että kriisi voi osaltaan edistää myös markkinoiden keskittymistä ja siten heikentää kilpailumekanismien toimivuutta. Myös EU:n valtiontukisäännöt määrittävät tuen edellytyksiä määrää ja kohdentumista.

Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty kriittisiä arvioita tuen ehtona olevasta liikevaihdon laskun 30 prosentin rajasta. Rajaa on pidetty liian korkeana, ja sitä on esitetty laskettavaksi esimerkiksi 20 prosenttiin. Kustannustuen perusajatuksena on kuitenkin ollut kohdistaa tukea niihin yrityksiin, joiden liikevaihto on eniten pudonnut pandemian vuoksi. Laskuprosentin muuttamisella olisi merkittävä kustannusvaikutus, ja lisäksi kustannustuen aiemmillä kausilla ja yksinyrittäjätuessa on käytetty samaa laskuprosenttia. Sääntely on tältä osin linjassa myös EU:n valtiontukipuitteissa, vaikkakin toisessa tukiohjelmassa, käytetyn laskuprosentin kanssa. Talousvaliokunta pitää ehdotusta liikevaihdon laskuprosentin säilyttämisestä ennallaan tässä vaiheessa perusteltuna.

Talousvaliokunta kiinnittää lisäksi huomiota erityisesti sellaisten yhdistysten ja säätiöiden toimintaan, jotka kustannustukilaissa katsotaan yrityksiksi EU:n valtiontukisääntelyn mukaisesti siltä osin, kuin ne harjoittavat taloudellista toimintaa. Tällaisten yritysten, jotka harjoittavat sekä taloudellista että ei-taloudellista toimintaa, tulee voida ilmoittaa palkoistaan vain se osuus, joka kohdistuu vain taloudelliseen toimintaan, koska tukea voidaan myöntää vain näiltä osin. Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan näin on menetelty jo aiemmin, ja tätä voidaan täsmentää tukea koskevilla hakuohjeilla.

Talousvaliokunta pitää perusteltuna hallituksen esityksen lähtökohtaa kohdistaa tukea yritysten vaikeasti sopeutettavien kulujen korvaamiseen siten, että tuki kohdistuisi pandemiasta eniten kärsineille toimialoille ja yrityksille. Nyt ehdotetussa sääntelyssä on lisäksi pyritty vastaamaan tar-

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp

peeseen muuttaa sääntelyä sen soveltamisesta ensimmäisellä ja toisella hakukierroksella kertyneiden kokemusten perusteella vastaamaan entistä paremmin erityisesti pienten yritysten ja yksityisryrittäjien tarpeita. Tuen toimeenpanon kannalta keskeistä on tuen helppokäyttöisyys ja päätöksenteon nopeus.

Talousvaliokunta pitää toimivana tukijärjestelmän perusajatusta, jossa tukea kohdistetaan ensinnäkin toimialalistan mukaisesti niille toimialoille, joiden liikevaihto on pandemian vuoksi vähintään 10 prosenttia vertailukautta pienempi. Valiokunta korostaa lisäksi, että tuen tulee olla käytännössä helposti haettavissa myös niille yrityksille, jotka eivät kuulu näihin toimialoihin mutta joiden liikevaihto on laskenut erityisen painavista pandemiaan liittyvistä syistä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan hakuprosessi on ollut näiden yritysten osalta kuormittava ja voinut asettaa yrityksiä eriarvoiseen asemaan riippuen hakijan kyvystä perustella liikevaihtonsa laskun syitä. Valiokunta pitää tärkeänä selkeyttä ja yksinkertaistaa hakumenettelyä ja pitää kannatettavana kolmannelle tukikaudelle suunniteltua helppokäyttöisempää järjestelmää, jossa yrittäjät voisivat lähtökohtaisesti suoraan valita hakemuksen luettelosta tilannettaan vastaavan syyn ilman erillistä laajempaa kirjallista perustelua. Talousvaliokunta korostaa lisäksi hakemusprosessia koskevan ohjauksen ja neuvonnan tarvetta.

Talousvaliokunta korostaa yritysten yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta myös erilaisten yritysmuotojen ja eri kokoisten yritysten sisällyttämistä tukijärjestelmien piiriin. Nyt ehdotettu kustannustuki ottaa aiempaa paremmin huomioon myös yksityisryittäjien tilanteen, koska minimimääräistä 2000 euron tukea maksettaisiin jatkossa myös tilanteissa, joissa tuen 5 §:n 2 momentin mukaisesti laskettu määrä olisi 2000 euroa pienempi. Aiemmillä kustannustuen hakukierroksilla on havaittu, että pääsy tuen hylkäämiseen on ollut tuen jääminen alle 2000 euron alarajan eikä pääosa yksityisryittäjistä ole saanut tukea toimintaansa kevään 2020 yksityisryittäjätuen jälkeen. Yksityisryittäjätuen sisällyttäminen osaksi kustannustukijärjestelmää mahdollistaa toisaalta myös yli 2000 euron suuruiset tuet, toisin kuin aiempi, kiinteämääräinen yksityisryittäjätuki. Tuen aiempaa parempaa kohdistumista pieniin ja yksityisryittäjiin varmistaa osaltaan toiminimiyrittäjän lisäksi myös henkilöyhtiön vastuullisen yhtiömiehen palkkakulujen huomioon ottaminen.

Sulkemiskorvaus (HE 37/2021 vp). Täydentävässä hallituksen esityksessä ehdotettu, toimitilojen sulkemisesta maksettava korvaus olisi perusteiltaan ja ajalliselta ulottuvuudeltaan erilainen tukijärjestelmä: se kohdistuisi ajanjaksoon, jona toimitilat olisi lain tai lain nojalla annetun viranomais määräyksen johdosta pidettävä suljettuina. Käytännössä tarve erilliselle sulkemiskorvaukselle liittyy tällä hetkellä erityisesti voimassa olevaan ravitsemisliikkeiden väliaikaista sulkemista koskevaan lainsäädäntöön ja tartuntatautilain 58 g §:n perusteella suljettaviin tiloihin.

Taustana ehdotetulle sääntelylle ovat myös perustuslakivaliokunnan ja talousvaliokunnan kannannot rajoitustoimia koskevan lainsäädännön yhteydessä (ks. esim. PeVL 44/2020 vp - HE 245/2020 vp). Eduskunta edellytti tartuntatautilain väliaikaista muuttamista koskevaan vastaukseen EV 3/2021 vp sisältyvässä lausumassaan, että asiakastilojen sulkemisen aiheuttamia taloudellisia menetyksiä korvataan elinkeinonharjoittajille yleisen kustannustuen kautta, tai erillisenä korvauksena, jos 14 vuorokautta kestänyttä sulkemista on jouduttu jatkamaan. Nyt ehdotettu sääntely koskisi lisäksi vain pieniä mikroyrityksiä, joissa on enintään 49 työntekijää. Tämän rajoituksen taustalla on EU:n valtioneuvoston sääntely; suurempia yrityksiä koskevan tuen valmistelun viereillä mutta odottaa komission hyväksyntää.

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp

Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty osin eriäviä käsityksiä ehdotetun tuen riittävydestä, kattavuudesta ja säännösten sovellettavuudesta. Sulkemiskorvaus olisi laskennallinen korvaus, jota maksettaisiin sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osalta. Laskennan perusteena käytettäisiin vertailukauden, vuoden 2021 helmikuun, palkka- ja muita kuluja, jotka on määritelty ehdotetun 5 a §:n 2 momentissa.

Sulkemiskorvauksen osalta ongelmallisena on pidetty tuen rajaamista kestoaltaan vain vähintään 15 vuorokautta kestäviin sulkemisjaksoihin. Tältä osin talousvaliokunta toteaa, että ehdotettu sääntely on sinänsä linjassa tartuntatautilain sääntelyn kanssa ja vastaa eduskunnan vastauksessaan EV 3/2021 vp edellyttämää. Valiokunta pitää kuitenkin perusteltuna poistaa korvauksen maksamisen edellytyksenä olevaa 15 vuorokauden raja, jotta myös mahdolliset lyhyemmät sulkujaksot tulisivat korvauksen piiriin. Tämä edistäisi yritysten yhdenvertaista kohtelua ja voisi tehostaa tukeen sisältyvän palkkakustannusten korvaamisen työllisyshyötyä. Tukiehdon täyttyminen myös lyhyemmissä sulkemisjaksoissa voisi helpottaa myös yritystoiminnan suunnittelua, työntekijöiden pitämistä töissä ja toiminnan jatkamista siltä osin kuin rajoitukset sen mahdollistavat. Sulkemisen yhteiskuntataloudellinen kustannus tulee näin toimittaessa otetuksi huomioon myös sulkemispäätöstä tehtäessä.

Ehdotettu sulkemiskorvaus kohdistuisi siihen liiketoiminnan osuuteen, joka on sulkemisen kohteena. Talousvaliokunta pitää rajausta perusteltuna ylikompensaation estämiseksi, mutta kiinnittää huomiota siihen, että valiokunnan saaman selvityksen mukaan sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan erottelu muusta liiketoiminnasta ja esimerkiksi ulosmyynnistä voi olla ongelmallista. Talousvaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että korvauksen maksatuksen perusteena on yrityksen ilmoitus, joka tietyissä tilanteissa jouduttaneen tekemään arvioperusteisena. Kyseessä olisi tällöin yrityksen perusteltu arvio toimintojen keskinäisestä suhteesta. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, ettei ulosmyynnin kasvu sulkemiskauden aikana vähentäisi sulkemiskorvauksen määrää.

Tuen kohdistuminen eri toimialoille ja yrityksille

Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty osin kriittisiä arvioita tähänastisten ja nyt ehdotettujen tuki-instrumenttien kattavuudesta ja osuvuudesta eri toimialojen ja yritystoiminnanmuotojen kannalta. Jo edellä todettu yleisen kustannustuen takautuva ja yritystoiminnan säilyttävä luonne herättää kysymyksiä talouden rakenteiden uusiutumisen kannalta. Pandemia vaikeuttaa yhtä lailla sellaisten startup-tyyppisten kasvuyritysten toimintaa, joilla ei vielä vuosina 2019 ja 2020 ole ollut vertailukelpoista liikevaihtoa. Tätä pyritään osaltaan helpottaamaan edellä tarkastelluilla muutoksilla.

Ehdotetun sulkemiskorvauksen osalta talousvaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että tuki kohdistuu varsin kapeasti ja muodollisesti vain sellaisiin yrityksiin, joiden toimitilat on tartuntatautilain (1227/2016) 58 g §:n tai majoitus- ja ravintolatoiminnasta annetun lain (308/2006) 3 a §:n nojalla pidettävä suljettuina. Tätä voidaan pitää yritysten yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta ongelmallisena, koska liiketoiminta on voimassa olevien sulku- ja rajoitustoimien vuoksi estynyt myös monilla muilla toimialoilla tavalla, jonka tosiasialliset vaikutukset rinnastuvat toimitilojen sulkemiseen tai ravintolatoiminnan rajoituksiin. Myös perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt tartuntatautilakia koskevassa lausunnossaan (PeVL 9/2021 - HE 32/2021 vp) huomiota tarpeeseen

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp

toteuttaa kompensatiota toimialaneutraalisti. Myös toimialojen sisäisesti tietyt toiminnan luonteeseen tai kokoon liittyvät rajaukset voivat aiheuttaa väliinpuotoamistilanteita korvausjärjestelmissä: talousvaliokunta kiinnittää tältä osin huomiota myös henkilöstö- ja opiskelijaravintolatoiminnan vaikeutumiseen. Talousvaliokunta toistaa tässä aiemmassa mietinnössään (TaVM 4/2021 vp) esittämän huomion, että niiden osin laajemmalle yleisölle avoimien henkilöstö- ja opiskelijaravintoloiden, joiden liiketoimintaedellytykset ovat käytännössä rajoitustoimien myötä käytännössä romahtaneet, tulisi olla kompensatian piirissä. Valiokunta teki ravitsemistoimialan erilaisen toimijoiden tasapuolisesta kohtelusta myös lausumaehdotuksen, jonka eduskunta on hyväksynyt.

Talousvaliokunta kiinnittää erityistä huomiota tapahtumateollisuuden, kulttuurialojen ja freelancer-kentänvaikeaan tilanteeseen. Sekä epidemiatilanteen että rajoitustoimien vaikean ennakoitavuuden vuoksi alojen liiketoiminta on estynyt pitkäkestoisesti. Monin osin yritysten toiminta on estynyt kokonaisuudessaan. Kustannustukijärjestelmän ajatus perustuu yritysten vaikeasti sopeutettavien kulujen korvaamiseen. Tämän tyyppinen tuki onnistuu vain osin tavoittamaan tapahtumateollisuuden kaltaiset toimialat. Talousvaliokunta kiinnittää huomiota alojen merkittävään kasvupotentiaaliin ja työllistävään vaikutukseen ja pitää tärkeänä valmistella pikaisesti erillistä toimialan erityispiirteet huomioon ottavaa tukijärjestelmää esimerkiksi ns. tapahtumatakuun muodossa. Tukijärjestelmässä on huomioitava myös kohtuulliset korvaukset niin taiteellista työtä tekeville freelancereille kuin tapahtuma-alan muillekin freelancereille. Opetus- ja kulttuuriministeriön kautta osa taiteellista työtä tekevästä freelancereista on saanut tukea. Samalla valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota myös eri tukijärjestelmien mahdollisiin päällekkäisyyksiin, jotka liittyvät osin tapahtuma-alan vaikeaan määriteltävyyteen.

Talousvaliokunta kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että sekä kustannustuen että nyt ehdotetun sulkemiskorvauksen vaikutukset kohdistuisivat lähinnä pk-yrityksiin. Kustannustuen osalta tähän vaikuttaa tukeen ehdotettu 1 000 000 euron yläraja sekä Euroopan komission hyväksymän tilapäisen puitetukiohjelman 1 800 000 euron suuruinen, saman tukiohjelman puitteissa yhdelle yritykselle myönnettyjen tukien enimmäismäärä. Sulkemiskorvauksen soveltamisala taas on rajattu valtioneuvoston päätösten vuoksi enintään 49 henkeä työllistäviin mikroyrityksiin. Talousvaliokunta korostaa, että molempien tukimuotojen osalta suurempien yritysten tukea tullaan tarkastelemaan tästä esityksestä erillisenä kysymyksenä.

Jatkotoimet

Talousvaliokunnan saaman selvityksen perusteella on todennäköistä, ettei voimassa olevia yritystoimintaan kohdistuvia rajoituksia voida lyhyellä aikavälillä, maaliskuussa, merkittävästi keventää ilman riskiä epidemian uudesta leviämisestä. Tilannetta voidaan pitää viime vuoden kevättä vaikeampana erityisesti aiempaa nopeammin leviävän virusmuunnoksen vuoksi, ja rajoitustoimia tarvittaneen myös jatkossa.

Ehdotuksen käsittelyn aikana ilmennyt, ettei 28.3. asti jatkuvan sulkutilan kesto ole voitu esimerkiksi ravitsemisliiketoiminnan sääntelyn osalta pitää riittävänä tartuntamäärien alentamisen kannalta. Hallitus on antanut tästä syystä uutta sulkemisjaksoa koskevan esityksen (HE 38/2021 vp), jota talousvaliokunta arvioi erikseen. Talousvaliokunta katsoo kuitenkin, että tähän liittyvien taloudellisten menetysten korvaamisen tarvetta tulee arvioida samoista lähtökohdista kuin nyt

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp

käsiteltävän sulkujakson osalta. Nyt ehdotettu sääntely mahdollistaa tuen maksamisen myös tulevien sulkemiskausien osalta. Tähän liittyy myös kysymys eri tukijärjestelmien yhteensovittamisesta, ja siitä, millä tavoin esimerkiksi sulkemiskorvaus otetaan huomioon tulevassa kustannustukea koskevassa järjestelmässä.

Tässä vaiheessa on yhä epävarmaa, kuinka laajat yritystoiminnan rajoitukset ja niihin liittyvät tukijärjestelmät ovat lähikuukausina tarpeen. Talousvaliokunnan edellä ja aiemmin tukijärjestelmien arvioinnin yhteydessä esittämät arviot järjestelmien toimivuudesta, kohdistamisesta ja vaikutuksista koskevat myös mahdollisia tulevia, osin jo valmisteilla olevia tukitoimia. Talousvaliokunta korostaa tukijärjestelmien kokonaisvaltaisen arvioinnin tarvetta ja kilpailuneutraliteetin, tukien kattavuuden ja yritysten yhdenvertaisen kohtelun varmistamista tulevissa tukijärjestelmissä.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

5 a §. Toimitilojen sulkemisesta johtuva korvaus. Talousvaliokunta esittää korvauksen maksamisen edellytyksenä olevan pykälän 1 momentissa mainitun 15 vuorokauden rajan poistamista, jotta myös mahdolliset lyhyemmät sulkujaksot tulisivat korvauksen piiriin. Muutoksen tavoitteena on varmistaa yritysten yhdenvertainen kohtelu, tehostaa palkkakustannusten korvaamisen työllisyshyötyä ja helpottaa yritystoiminnan suunnittelua. Lisäksi valiokunta esittää poistettavaksi pykälän 4 momentin toisen virkkeen, joka ei ole enää edellä mainitun rajan poistamisen jälkeen tarpeen. Lisäksi 5 momentista poistettaisiin viittaus 7 §:n 2 momentin 1 kohtaan, koska hakijan tulee ilmoittaa 5 a §:ssä tarkoitettut kulut sulkemiskorvausta hakiessaan.

7 §. Kustannustuen hakeminen. Koska yrityksen tulee ilmoittaa hakemuksessaan muut kulut myös sulkemiskorvauksen osalta, pykälään on perusteltua lisätä viittaus 5 a §:ssä tarkoitettuihin kuluihin ja poistaa viittaus tukikauteen.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esityksiin HE 27/2021 vp ja HE 37/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Laki

yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yritysten määräaikaisesta kustannustuesta (508/2020) annetun lain 2—5, 6 §:n 1 momentti, 7 ja 14 §, sellaisina kuin niistä ovat 2—5 laissa, 7 ja 14 § laissa 963/2020, sekä *lisätään* lakiin uusi 5 a § seuraavasti:

2 §

Kustannustuen myöntämisen yleiset edellytykset

Valtiokonttori voi myöntää valtion talousarvion rajoissa yritykselle hakemuksesta kustannustukea 1 päivän marraskuuta 2020 ja 28 päivän helmikuuta 2021 väliseltä ajalta, nämä päivät mukaan lukien, kertyneisiin yrityksen kustannuksiin (*tukikausi*), jos:

- 1) yrityksen Verohallinnolle ilmoittama päätoimiala tukikauden ensimmäisenä päivänä kuuluu tuen piiriin 3 §:ssä säädetyn mukaisesti;
- 2) yrityksen 4 §:n 1 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto on yli 30 prosenttia pienempi kuin 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto;
- 3) yrityksen 5 §:ssä säädetyn mukaisesti laskettu kustannustuki on vähintään 2 000 euroa;
- 4) yritystä ei koske mikään 6 §:ssä säädettyistä kustannustuen myöntämisen esteistä; ja
- 5) yrityksellä on yritys- ja yhteisötunnus.

3 §

Kustannustuen piiriin kuuluvat toimialat ja yritykset

Kustannustuen piiriin kuuluvat ne toimialat, joilla toimivien yritysten tukikauden liikevaihto on vähintään 10 prosenttia pienempi kuin toimialan liikevaihto 1 päivän marraskuuta 2019 ja 29 päivän helmikuuta 2020 välisenä aikana. Vertailussa käytetään toimialan yritysten liikevaihdon muutoksen mediaania.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään, mitkä ovat ne toimialat, jotka 1 momentin mukaan kuuluvat kustannustuen piiriin.

Kustannustukea voidaan myöntää myös yritykselle, joka täyttää tässä laissa säädettyt edellytykset, mutta jonka toimialaa ei ole säädetty 2 momentin nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa, jos yrityksen liikevaihto on laskenut 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla ja liikevaihdon lasku johtuu erityisen painavista COVID-19 -pandemiaan liittyvistä syistä.

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp

4 §

Kustannustuen määräytymisperusteet

Yritykselle voidaan myöntää kustannustuki tukikaudelta 5 §:ssä säädetyn kaavan mukaisesti seuraavien tekijöiden perusteella:

1) yrityksen pandemiakauden liikevaihto, joksi määritellään:

a) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivän marraskuuta 2020 ja 28 päivän helmikuuta 2021 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen tekemien arvonlisäveroilmoitusten mukaan, jos yritys ilmoittaa arvonlisäverot Verohallinnolle kuukausittain;

b) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivän lokakuuta 2020 ja 31 päivän joulukuuta 2020 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen tekemisen arvonlisäveroilmoitusten mukaan, jos yritys ilmoittaa arvonlisäveronsa Verohallinnolle neljännesvuosittain;

c) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivän tammikuuta 2020 ja 31 päivän joulukuuta 2020 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen tekemien arvonlisäveroilmoitusten mukaan, jos yritys ilmoittaa arvonlisäveronsa verohallinnolle kalenterivuositain;

d) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivän tammikuuta 2021 ja 28 päivän helmikuuta 2021 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen tekemien arvonlisäveroilmoitusten mukaan tai niiden puuttuessa yrityksen oman ilmoituksen mukaan, jos yritys on perustettu siihen 2 kohdan a-c alakohtien mukaan sovellettavan arvonlisäverojen ilmoituskauden ensimmäisenä päivänä tai sen jälkeen;

e) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivän marraskuuta 2020 ja 28 päivän helmikuuta 2021 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen oman ilmoituksen mukaan, jos yritys ei ole tehnyt arvonlisäveroilmoituksia;

2) yrityksen normaalikauden liikevaihto, joksi määritellään:

a) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivän marraskuuta 2019 ja 29 päivän helmikuuta 2020 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen tekemien arvonlisäveroilmoitusten mukaan, jos yritys ilmoittaa arvonlisäverot verohallinnolle kuukausittain;

b) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivän lokakuuta 2019 ja 31 päivän joulukuuta 2019 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen tekemisen arvonlisäveroilmoitusten mukaan, jos yritys ilmoittaa arvonlisäveronsa Verohallinnolle neljännesvuosittain;

c) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivänä tammikuuta 2019 ja 31 päivän joulukuuta 2019 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen tekemien arvonlisäveroilmoitusten mukaan, jos yritys ilmoittaa arvonlisäveronsa verohallinnolle kalenterivuositain;

d) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivänä tammikuuta 2020 ja 29 päivän helmikuuta 2020 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen tekemien arvonlisäveroilmoitusten mukaan tai niiden puuttuessa yrityksen oman ilmoituksen mukaan, jos yritys on perustettu siihen a-c alakohtien mukaan sovellettavan arvonlisäverojen ilmoituskauden ensimmäisenä päivänä tai sen jälkeen;

e) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 marraskuuta 2019 ja 29 helmikuuta 2020 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen oman ilmoituksen mukaan, jos yritys ei ole tehnyt arvonlisäveroilmoituksia;

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp

3) yrityksen tukikaudelta maksetut yrityksen työntekijöiden palkkakulut tulorekisterin tietojen mukaan, prosenttimääräisinä korvattavat työnantajan sivukulut, joiden määräksi hyväksytään 20 prosenttia tulorekisterin mukaisista palkkakuluista, toiminimiyrittäjän ja henkilöyhtiön vastuullisen yhtiömiehen tukikauden palkkakulut yrittäjän eläkelain (1272/2006) 112 §:n mukaisesti vahvistetun tukikauden ensimmäisenä päivänä voimassa olleen työtulon mukaan ja yrittäjän eläkevakuutusmaksu ja sairausvakuutusmaksu tukikaudelta yrityksen oman ilmoituksen mukaan (*tukikauden palkkakulut*);

4) yrityksen sellaiset tukikauteen kohdistuvat hakemuksessaan ilmoittamat joustamattomat liiketoiminnan kulut ja menetykset, joihin luetaan vuokratulot ja muut kulut liiketoiminnassa käytössä olevasta omaisuudesta, liiketoiminnan harjoittamiselle välttämättömät lupa-, jäsen- ja vakuutusmaksut ja pitkäaikaiset sopimukset, laite- ja esinevuokrat, käyttöoikeuskorvaukset ja lisenssimaksut, välttämättömät vuokratyövoimakustannukset, ja ennakkomaksut, jotka ovat lopullisia ja joihin ei ole aiemmin myönnetty kustannustukea (*tukikauden muut kulut*); sekä

5) yritykselle myönnettyt muut 1 §:ssä mainitun Euroopan komission päätöksen mukaiset tuet ja COVID-19 -pandemian liittyvät vakuutuskorvaukset.

5 §

Kustannustuen määrä

Kustannustukea myönnettäessä yrityksille, tuen määrä lasketaan tukikaudelta 2 momentissa säädetyn kaavan mukaisesti. Myönnettävä kustannustuki tukikaudelta voi olla enintään 1 000 000 euroa yritystä kohti. Kustannustukea myönnettäessä otetaan 4 §:n 3 ja 4 kohdan mukaisista kuluista huomioon enintään neljä kertaa yrityksen 4 §:n 2 kohdassa tarkoitetun normaalikauden keskimääräistä kuukausikohtaista liikevaihtoa vastaava summa.

Kustannustuen määrä ennen 1 momentissa säädetyn enimmäismäärän huomioon ottamista lasketaan seuraavalla kaavalla:

$$\text{määrä} = \left(\frac{\text{normaalikauden liikevaihto} - \text{pandemiakauden liikevaihto}}{\text{normaalikauden liikevaihto}} - 0,3 \right) \times (\text{tukikauden muut kulut} + \text{tukikauden palkkakulut})$$

Jos 3 §:n 1 momentissa tarkoitetulla toimialalla toimiva yritys on perustettu 1 tammikuuta 2020 tai sen jälkeen, sille voidaan 2 §:n 2 kohdasta poiketen myöntää kustannustukea, siten että kustannustuen määrä lasketaan seuraavalla kaavalla, kuitenkin niin, että kerroin on aina vähintään 0,1: määrä = (yrityksen 2 §:n 1 kohdan mukaisen päätoimialan 3 §:n 1 momentin mukaisesti määriteltä mediaaniliikevaihdon muutos – 0,3) * (tukikauden palkkakulut + tukikauden muut kulut).

Jos 2 momentin mukaisesti lasketun tuen määrä on pienempi kuin 2 000 euroa, yrityksen kustannustuen määräksi hyväksytään 2 000 euroa edellyttäen, että yrityksen tukikauden palkkakulujen ja muiden kulujen määrä on vähintään 2 000 euroa.

Tukea myönnettäessä otetaan huomioon ettei 1 §:ssä mainitun Euroopan komission päätöksen mukainen tukien yrityskohtainen enimmäismäärä ylity. Lisäksi kustannustukea myönnettäessä

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp

vähennetään 2 momentin perusteella määräytyvästä kustannustuesta tukikaudelle kohdistuvat 4 §:n 5 kohdassa tarkoitettut COVID-19 -pandemiaan liittyvät vakuutuskorvaukset.

5 a §

Toimitilojen sulkemisesta johtuva korvaus

Tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 liitteessä tarkoitettulle pienelle yritykselle, jonka toimitilat on tartuntatautilain (1227/2016) 58 g §:n tai majoitus- ja ravintolatoiminnasta annetun lain (308/2006) 3 a §:n nojalla pidettävä suljettuina asiakkailta ~~vähintään 15 vuorokauden ajan~~, maksetaan tässä pykälässä tarkoitettu korvaus (*sulkemiskorvaus*). Korvausta suoritetaan siltä ajalta, jonka yrityksen toimitila on ollut suljettuna lain tai sen nojalla tehdyn viranomaisen päätöksen mukaisesti. Sulkemiskorvauksen yritysکوhtaainen enimmäismäärä on 1.8 miljoonaa euroa.

Sulkemiskorvaus on laskennallinen korvaus, jonka määrittelyn perustana ovat seuraavat tiedot helmikuulta 2021 (*sulkemiskorvauksen vertailukausi*):

1) maksetut yrityksen työntekijöiden palkkakulut tulorekisterin tietojen mukaan, prosenttimääräisinä korvattavat työnantajan sivukulut, joiden määräksi hyväksytään 20 prosenttia tulorekisterin mukaisista palkkakuluista, toiminimiyrittäjän ja henkilöyhtiön vastuullisen yhtiömiehen sulkemiskorvauksen vertailukauden palkkakulut yrittäjän eläkelain (1272/2006) 112 §:n mukaisesti vahvistetun sulkemiskorvauksen vertailukauden ensimmäisenä päivänä voimassa olleen työtulon mukaan ja yrittäjän eläkevakuutusmaksu ja sairausvakuutusmaksu sulkemiskorvauksen vertailukaudelta yrityksen oman ilmoituksen mukaan (*sulkemiskorvauksen vertailukauden palkkakulut*); ja

2) yrityksen sellaiset sulkemiskorvauksen vertailukauteen kohdistuvat hakemuksessaan ilmoittamat joustamattomat liiketoiminnan kulut ja menetykset, joihin luetaan vuokratulot ja muut kulut liiketoiminnassa käytössä olevasta omaisuudesta, liiketoiminnan harjoittamiselle välttämättömät lupa-, jäsen- ja vakuutusmaksut ja pitkäaikaiset sopimukset, laite- ja esinevuokrat, käyttöoikeuskorvaukset ja lisenssimaksut, välttämättömät vuokratyövoimakustannukset, ja ennakkomaksut, jotka ovat lopullisia ja joihin ei ole aiemmin myönnetty kustannustukea (*sulkemiskorvauksen vertailukauden muut kulut*).

Yrityksen tulee ilmoittaa hakemuksessaan sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osuus liikevaihdostaan. Laskettaessa sulkemiskorvaus yrityksen palkkakulut huomioidaan kerrottuna sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osuudella, jonka yritys ilmoittaa. Muut kulut huomioidaan kerrottuna sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osuudella ja luvulla 0.7. Näiden lukujen yhteissumma jaetaan vertailukauden kalenteripäivien määrällä ja kerrotaan sulkemiskauden kalenteripäivien määrällä.

Tässä pykälässä tarkoitettua korvausta on haettava Valtiokonttorilta neljän kuukauden kuluessa sen kalenterikuukauden päättymisestä, jona velvollisuus pitää toimitilat suljettuina päättyi. ~~Mikäli lain tai viranomaisen päätöksellä sulkemiskautta jatketaan ensimmäisen korvaushakemuksen lähettämisen jälkeen yritys voi hakea sulkemiskorvausta vähintään 14 kalenteripäivän jaksoissa, jolloin sulkemiskorvauksen vertailukausi pysyy samana.~~

Sulkemiskorvaukseen ei sovelleta lain 2–5 §:ää eikä 7 §:n 1 momenttia ~~ja 2 momentin 1 kohdtaa.~~

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp

6 §

Kustannustuen myöntämisen esteet

Kustannustukea ei myönnetä yritykselle, joka on ollut 31 päivänä joulukuuta 2019 tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/20142 artiklan 18 kohdassa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys. Jos kustannustuen hakija on asetuksessa tarkoitettu pieni yritys tai mikro-yritys, voidaan kustannustukea kuitenkin myöntää edellä tarkoitettulle vaikeuksissa olevalle yritykselle myös silloin, kun yrityksestä on tullut vaikeuksissa oleva yritys aikaisemmin kuin 1 päivänä tammikuuta 2020 edellyttäen, että yritys ei ole tuen myöntämishetkellä konkurssi- tai yrittäjäneuvottelumenettelyssä eikä sille ole myönnetty pelastamistukea eikä rakenneuudistustukea.

7 §

Kustannustuen hakeminen

Hakemus tuen saamiseksi tulee tehdä Valtiokonttorille viimeistään 23 päivänä kesäkuuta 2021.

Yrityksen on hakemuksessaan annettava tuen myöntämiseksi ja maksamiseksi välttämättömät tiedot ja selvitykset:

- 1) 4 §:ssä ja 5 a §:ssä tarkoitetuista tukikauden kuluista;
- 2) yritykselle tukikaudelle myönnettyistä 1 §:ssä mainitun Euroopan komission päätöksen mukaisista valtion tuista;
- 3) yrityksen tukikaudella mahdollisesti saamista korvauksista, jotka perustuvat yksityisiin vakuutuksiin; sekä
- 4) siitä, että yrityksellä ei ole 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuja taloudellisia vaikeuksia.

14 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2020 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2021.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp

Helsingissä 25.3.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Juhana Vartiainen kok
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Mari Holopainen vihr
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Sakari Puisto ps
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Janne Sankelo kok
jäsen Joakim Strand r
jäsen Hussein al-Tae sd
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Tuula Väättäinen sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas
varajäsen Jukka Gustafsson sd
varajäsen Joonas Könttä kesk
varajäsen Kai Mykkänen kok (osittain)
varajäsen Raimo Piirainen sd (osittain)

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp Vastalause 1

Vastalause 1

Perustelut

Hallituksen esitys on koronapandemian talousvaikutuksia loiventamaan pyrkivä yrityksille ja yrittäjille suunnattu kustannustuki. Tuki on järjestyksessään jo kolmas. Esityksissä on pyritty ottamaan opiksi edeltäneiden esityksien havaituista puutteista sekä korvaamaan muita, alunperin tiapäisiksi tarkoitettuja tukia, kuten Business Finlandin kehittämistukia.

Kun eduskunta käsitteli kustannustuki yhtä kesäkuussa 2020, perussuomalaisten vastalauseessa TaVM 14/2020 moitimme korkeaa liikevaihdon alarajaa, joka rajasi kymmenentuhannet ammatinharjoittajat tukihaun ulkopuolelle.

Kun eduskunta käsitteli kustannustuki kahta lokakuussa 2020, vastalauseessamme TaVM 33/2020 pidimme 2000 euron minimirajaa turhan suurena, ja ehdotimme sen laskemista tuhanteen euroon. Samalla kannatimme mahdollisuutta maksaa osinkoja. Ehdotimme myös tukikauden pidentämistä yhdellä kuukaudella, koska tiesimme, että seuraava yritystukipaketti joudutaan tekemään, mutta sen käsittely ja maksatus venyy pitkälle kevääseen, kuten on käynytkin.

Nyt kustannustuki kolmessa on korjattu aiemmin havaitsemiamme epäkohtia. Hallitus tavallaan myöntää, että aiemmat kustannustuet eivät ole kohdelleet yrityksiä tasapuolisesti, ja että etenkin pienimmät yritykset ovat jääneet turvaverkkojen ulkopuolelle.

Kyse ei ole siitä, että valtio korvaisi yrittäjille koronan aiheuttamia liiketoiminnan menetyksiä, vaan siitä, että valtio osallistuisi 70-prosenttisesti niihin kuluihin, joita yritykset eivät pysty pienentämään. Nämä yritysten juoksevat kulut kumuloituessaan voisivat kaataa yrityksen, ja käynnistää ketjureaktion, jolloin esimerkiksi vuokranantaja ei saisi vuokraansa, ja ajautuisi vaikeuksiin, jolloin yritystä ja vuokranantajaa luottanut pankki voisi ajautua vaikeuksiin. Kustannustuen merkittävistä väärinkäytöksistä ei ole tullut julkisuuteen esimerkkejä.

Perussuomalaiset arvostavat näkökulmaa, että julkisen talouden kestävyystäkin on pidettävä huolta, jolloin yritysten tukeminen liian avokätisesti ei olisi mahdollista. Kuitenkin hallituksen riveistä on perusteltu Suomen osallistumista EU:n elpymispakettiin tai kehitysyhteistyömäärärahojen korotuksia sillä, että olemme vauras maa. Yllättäen, kun puhutaan suomalaisista työllistävästä ja veroja maksavista yrityksistä, tukia pohdittaessa kuulemme Suomen olevan köyhempi maa kuin muut Pohjoismaat tai Saksa, jotka kaikki ovat tukeneet yrityssektoriaan huomattavasti avokätisemmin.

Perussuomalaisten mielestä ylitukemisen riski ei ole merkittävä - suurempi riski sisältyy alitukemiseen. Monissa yrityksissä ollaan sekä henkisesti että taloudellisesti jo valmiiksi tiukassa paikassa. Tiedämme jo nyt, että kustannustuki kolmesta tulee todennäköisesti seuraamaan kustannustuki neljä, tapahtumatuki ja ravintolatuki.

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp
Vastalause 1

Korkea 30 prosentin omavastuu on kohtuuton sellaisten menojen osalta, joita ei ole edes poikkeustilanteessa mahdollista leikata tai lykätä. Koronapandemia ei ole yritysten vika, mutta niiden on silti maksettava kiinteitä kuluja, mikä vaarantaa tarpeettomasti muuten terveitä yrityksiä. Tämän vuoksi hyväksyttävien kustannusten korvausaste on nostettava nyt esitetystä 70 prosentista 80 prosenttiin itse kustannustuen osalta ja sitä täydentävän esityksen, eli toimitilojen sulkemisesta johtuvan korvauksen osalta, korvausaste on nostettava 90 prosenttiin.

Samalla täydentävän esityksen yhteydessä kuvaillun toimitilojen sulkemisesta johtuvan korvauksen vertailukautta on muutettava. Helmikuussa 2021 voimassa oli syviä toimintarajoituksia ja kansalaisia oli ohjeistettu välttämään tarpeettomia kontakteja. Parempi vertailukohta olisikin vuoden 2020 helmikuu, mutta mikäli yritys niin haluaisi, niin vertailukohdaksi pitäisi voida valita myös vuoden 2021 helmikuu tai 2019 maaliskuu.

Kustannustuki kolmessa on nyt toiveiden mukaisesti huomioitu pienimmät yrittäjät siten, että mikäli laskettu tuki jää alle 2 000 euron, yritys saisi kuitenkin 2 000 euron kustannustuen, edellyttäen, että yrityksellä on tukikaudella kuluja vähintään 2 000 euroa. Pienten yritysten aseman vahvistamiseksi hallituksen on avattava myös aiemmat tukikaudet uusille hakemuksille ja käsiteltävä aiemmat hakemukset siten, että yrityksille olisi mahdollista korvata taannehtivasti kyseinen 2 000 euron kustannustuki silloinkin, kun laskettu tuki on jäänyt alle 2 000 euron.

Kustannustuki kolmessa ja etenkin sitä täydentävässä esityksessä tuen hakemista on pyritty yksinkertaistamaan. Kun edellä kuvattu pienten kustannustukien uudelleen hakemisen mahdollisuus avataan, olisi suotavaa, että hakemuksen jättämistä yksinkertaistettaisiin aiemmasta. Tukia haettiin oletettua vähemmän, todennäköisesti sen takia, että hakeminen on koettu hankalaksi, tai koska hakemus on hylätty tukisumman jäätyä minimirajan alapuolelle.

Jo jonkin aikaa auki ovat saaneet olla henkilöstö- ja opiskelijaravintolat, mutta näidenkin ravintoloiden osalta myynti on laskenut pandemian myötä merkittävästi etätyön ja -opiskelun yleistymisen takia. Henkilöstö- ja opiskelijaravintoloiden osalta lukuisia yksiköitä käsittävät ketjut asettavat merkittävän ongelman tukipolitiikalle, sillä tukien enimmäismäärärajat tulevat koon kasvessa nopeasti vastaan. Hallituksen on pikaisesti onnistuttava löytämään korvaava korvausmalli näille yrityksille, sillä nykyiset tukimallit eivät riitä.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallituksen esitykset hyväksytään muutoin talousvaliokunnan mietinnön mukaisena paitsi lakiehdotuksen 2 §, 5 §:n 2 ja 3 momentti sekä 5 a §:n 1-4 momentti muutettuna seuraavasti (***Vastalauseen muutosehdotus***).

että hyväksytään 4 lausumaa. (***Vastalauseen lausumaehdotukset***).

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp
Vastalause 1

Vastalauseen muutosehdotus

Laki

yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

2 §

Kustannustuen myöntämisen yleiset edellytykset

Valtiokonttori voi myöntää valtion talousarvion rajoissa yritykselle hakemuksesta kustannustukea 1 päivän marraskuuta 2020 ja 28 päivän helmikuuta 2021 väliseltä ajalta, nämä päivät mukaan lukien, kertyneisiin yrityksen kustannuksiin (*tukikausi*), jos:

- 1) yrityksen Verohallinnolle ilmoittama päätoimiala tukikauden ensimmäisenä päivänä kuuluu tuen piiriin 3 §:ssä säädetyn mukaisesti;
- 2) yrityksen 4 §:n 1 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto on yli 20 prosenttia pienempi kuin 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto;
- 3) yrityksen 5 §:ssä säädetyn mukaisesti laskettu kustannustuki on vähintään 2 000 euroa;
- 4) yritystä ei koske mikään 6 §:ssä säädettyistä kustannustuen myöntämisen esteistä; ja
- 5) yrityksellä on yritys- ja yhteisötunnus.

5 §

Kustannustuen määrä

(1 mom. kuten TaVM)

Kustannustuen määrä ennen 1 momentissa säädetyn enimmäismäärän huomioon ottamista lasketaan seuraavalla kaavalla:

$$\text{määrä} = \left(\frac{\text{normaalikauden liikevaihto} - \text{pandemiakauden liikevaihto}}{\text{normaalikauden liikevaihto} + \text{tukikauden muut kulut} + \text{tukikauden palkkakulut}} - 0,2 \right) \times$$

Jos 3 §:n 1 momentissa tarkoitettulla toimialalla toimiva yritys on perustettu 1 tammikuuta 2020 tai sen jälkeen, sille voidaan 2 §:n 2 kohdasta poiketen myöntää kustannustukea, siten että kustannustuen määrä lasketaan seuraavalla kaavalla, kuitenkin niin, että kerroin on aina vähintään 0,1: määrä = (yrityksen 2 §:n 1 kohdan mukaisen päätoimialan 3 §:n 1 momentin mukaisesti

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp
Vastalause 1

määritelty mediaaniliikevaihdon muutos – 0.2) * (tukikauden palkkakulut + tukikauden muut kulut).

(3, 4, ja 5 mom. kuten TaVM)

5 a §

Toimitilojen sulkemisesta johtuva korvaus

Tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 liitteessä tarkoitettulle pienelle yritykselle, jonka toimitilat on tartuntatautilain (1227/2016) 58 g §:n tai majoitus- ja ravintolatoiminnasta annetun lain (308/2006) 3 a §:n nojalla pidettävä suljettuina asiakkailta vähintään yhden vuorokauden ajan, maksetaan tässä pykälässä tarkoitettu korvaus (sulkemiskorvaus). Korvausta suoritetaan siltä ajalta, jonka yrityksen toimitila on ollut suljettuna lain tai sen nojalla tehdyn viranomaisen päätöksen mukaisesti. Sulkemiskorvauksen yritysکوhtainen enimmäismäärä on 1.8 miljoonaa euroa.

Sulkemiskorvaus on laskennallinen korvaus, jonka määrittelyn perustana ovat seuraavat tiedot helmikuulta 2020, tai mikäli korvausta hakeva yritys niin haluaa, maalikuulta 2019 tai helmikuulta 2021 (sulkemiskorvauksen vertailukausi):

(kohdat 1 ja 2 kuten TaVM)

Yrityksen tulee ilmoittaa hakemuksessaan sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osuus liikevaihdostaan. Laskettaessa sulkemiskorvaus yrityksen palkkakulut huomioidaan kerrottuna sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osuudella, jonka yritys ilmoittaa. Muut kulut huomioidaan kerrottuna sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osuudella ja luvulla 0.9. Näiden lukujen yhteissumma jaetaan vertailukauden kalenteripäivien määrällä ja kerrotaan sulkemiskauden kalenteripäivien määrällä.

Tässä pykälässä tarkoitettua korvausta on haettava Valtiokonttorilta neljän kuukauden kuluessa sen kalenterikuukauden päättymisestä, jona velvollisuus pitää toimitilat suljettuina päättyi. Mikäli lain tai viranomaisen päätöksellä sulkemiskautta jatketaan ensimmäisen korvaushakemuksen lähettämisen jälkeen yritys voi hakea sulkemiskorvausta vähintään yhden kalenteripäivän jaksossa, jolloin sulkemiskorvauksen vertailukausi pysyy samana.

(5 mom. kuten TaVM).

Vastalauseen lausumaehdotukset

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus mahdollistaa aiempien kustannustukien tukikausien ajalta uuden haun siten, että ne, joiden laskennalliset tuet jäivät alle 2000 euron, tai liikevaihto jäi alle 60 000 euron rajan, voisivat saada korvauksia taannehtivasti joko aiemmin hylätyn hakemuksen tai uudelleen jätettävän hakemuksen nojalla.

2. Eduskunta edellyttää, että hallitus kiireisesti valmistelee uuden tukimallin, jonka avulla suurimpien toimijoiden ja erityisesti henkilöstö- ja opiskelijaravintoloiden liiketoiminnan huomattava tosiasiallinen vähentymä huomioidaan ja korvataan kohtuullisissa määrin.

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp
Vastalause 1

3. Eduskunta edellyttää, että hallitus pyrkii kustannustukihakuprosessin yksinkertaistamiseen ja tiedottaa aiempaa paremmin tarjolla olevasta tuesta ja sen hakemisen helppoudesta.

4. Eduskunta edellyttää, että hallitus yrittäjien epävarmuutta vähentääkseen tiedottaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa epidemiologisten lukujen tasoista, joilla rajoituksia kaavaillaan lisättävän tai purettavan. Samaten tulevista tukiohjelmista ja niiden tavoitteista olisi tiedotettava nykyistä paremmin.

Helsingissä 25.3.2021

Sakari Puisto ps
Minna Reijonen ps
Veikko Vallin ps

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp
Vastalause 2

Vastalause 2

Perustelut

Esitys kustannustuen jatkamisesta on perusteltu. Hallitus on epäonnistunut valmistautumisessa koronaepidemian toiseen aaltoon, joka on johtanut kuntavaalien siirtämiseen, epäselvään viestintään ja suuriin taloudellisiin vahinkoihin yrityksille. Korvaus toimitilojen sulkemisesta tartuntatautilain (1227/2016) 58 g §:n tai majoitus- ja ravintolatoiminnasta annetun lain (308/2006) 3 a §:n nojalla on samoin hyvin perusteltu. Epidemiatilanne on lakiesityksen antamisen jälkeen kehittänyt huolestuttavaan suuntaan. Hallitus on antanut lakiehdotuksen liikkumisrajoituksista.

Koronapandemia on heikentänyt yritysten taloudellista tilannetta voimakkaasti, erityisesti palvelu- ja kulttuurialoilla. Erityisen voimakkaasti kriisi heikentää mikro- ja pienyritysten asemaan. Pienyrityksien mahdollisuuden hankkia rahoitusta ja hajauttaa liiketoimintaa, ovat vähäisemmät kuin suuremmilla yrityksillä. Tämä puoltaa suurempaa korvausta pienille yrityksille.

Toisaalta epidemia ei katso yrityksen kokoa. Suuretkin yritykset ovat voineet kärsiä suuria vahinkoja. Tukeen asetettu miljoonan euron enimmäismäärä käytännössä pienentää suuren yrityksen suhteellista tukea. Liian vähäinen tuki voi johtaa siihen, että suuri yritys, joka ilman epidemiaa ei olisi kärsinyt taloudellista vahinkoa, ajautuu vakaviin maksuvaikeuksiin. Tuen enimmäismäärää voidaan nostaa EU:n sallimaan enimmäismäärään.

Kustannustukeen budjetoiduista varoista on jakamatta merkittävä osa. Tämä johtuu pääasiassa tukimalliin asetetuista teknisistä rajauksista. Ei siis siksi, ettei tuelle olisi tarvetta. Rokotuksien eteneminen luo vielä toivoa tulevaan, mutta koronasta kärsineiden yritysten taloudelliset puskurit on jo käytetty. Liikenevä omaisuus on käytetty, omistajat ovat pääomittaneet yhtiöitään, velkakapasiteetti on käytetty ja velkojien kanssa neuvoteltu. Tuen laajentamiselle on vahvat perustelut, jotta tuhannet yritykset ja kymmenet tuhannet työpaikat voidaan pelastaa.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hyväksytään muutoin talousvaliokunnan mietinnön mukaisena, paitsi 2, 5 § ja 5 a §:n 3 momentti muutettuna seuraavasti (*Vastalauseen muutosehdotus*).

että hyväksytään yksi lausuma (*Vastalauseen lausumaehdotus*).

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp
Vastalause 2

Laki

yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yritysten määräaikaisesta kustannustuesta (508/2020) annetun lain 2—5, 6 §:n 1 momentti, 7 ja 14 §, sellaisina kuin niistä ovat 2—5 laissa, 7 ja 14 § laissa 963/2020, sekä lisätään lakiin uusi 5 a § seuraavasti:

2 §

Kustannustuen myöntämisen yleiset edellytykset

Valtiokonttori voi myöntää valtion talousarvion rajoissa yritykselle hakemuksesta kustannustukea 1 päivän marraskuuta 2020 ja 28 päivän helmikuuta 2021 väliseltä ajalta, nämä päivät mukaan lukien, kertyneisiin yrityksen kustannuksiin (*tukikausi*), jos:

- 1) yrityksen Verohallinnolle ilmoittama päätoimiala tukikauden ensimmäisenä päivänä kuuluu tuen piiriin 3 §:ssä säädetyn mukaisesti;
- 2) yrityksen 4 §:n 1 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto on yli 20 prosenttia pienempi kuin 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto;
- 3) yrityksen 5 §:ssä säädetyn mukaisesti laskettu kustannustuki on vähintään 1 000 euroa;
- 4) yritystä ei koske mikään 6 §:ssä säädettyistä kustannustuen myöntämisen esteistä; ja
- 5) yrityksellä on yritys- ja yhteisötunnus.

5 §

Kustannustuen määrä

Kustannustukea myönnettäessä yrityksille, tuen määrä lasketaan tukikaudelta 2 momentissa säädetyn kaavan mukaisesti. Myönnettävä kustannustuki tukikaudelta voi olla enintään 1 800 000 euroa yritystä kohti. Kustannustukea myönnettäessä otetaan 4 §:n 3 ja 4 kohdan mukaisista kuluista huomioon enintään neljä kertaa yrityksen 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettua normaali-kauden keskimääräistä kuukausikohtaista liikevaihtoa vastaava summa.

Kustannustuen määrä ennen 1 momentissa säädetyn enimmäismäärän huomioon ottamista lasketaan kirjanpitolain 4 c § tarkoitettujen suuryritysten osalta seuraavalla kaavalla:

$$\text{määrä} = \left(\frac{\text{normaali-kauden liikevaihto} - \text{pandemiakauden liikevaihto}}{\text{normaali-kauden liikevaihto}} - 0,3 \right) \times (\text{tukikauden muut kulut} + \text{tukikauden palkkakulut})$$

Muiden yritysten osalta kustannustuen määrä ennen 1 momentissa säädetyn enimmäismäärän huomioon ottamista lasketaan seuraavalla kirjanpitolain kaavalla:

**Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp
Vastalause 2**

$$\text{määrä} = \left(\frac{\text{normaalikauden liikevaihto} - \text{pandemiakauden liikevaihto}}{\text{normaalikauden liikevaihto}} - 0,1 \right) \times (\text{tukikauden muut kulut} + \text{palkkakulut})$$

Jos 3 §:n 1 momentissa tarkoitettulla toimialalla toimiva yritys on perustettu 1 tammikuuta 2020 tai sen jälkeen, sille voidaan 2 §:n 2 kohdasta poiketen myöntää kustannustukea, siten että kustannustuen määrä lasketaan seuraavalla kaavalla, kuitenkin niin, että kerroin on aina vähintään 0,1: määrä = (yrityksen 2 §:n 1 kohdan mukaisen päätoimialan 3 §:n 1 momentin mukaisesti määritelty mediaaniliikevaihdon muutos – 0.3) * (tukikauden palkkakulut + tukikauden muut kulut).

Jos 2 momentin mukaisesti lasketun tuen määrä on pienempi kuin 1 000 euroa, yrityksen kustannustuen määräksi hyväksytään 1 000 euroa edellyttäen, että yrityksen tukikauden palkkakulujen ja muiden kulujen määrä on vähintään 1 000 euroa.

Tukea myönnettäessä otetaan huomioon ettei 1 §:ssä mainitun Euroopan komission päätöksen mukainen tukien yrityskohtainen enimmäismäärä ylity. Lisäksi kustannustukea myönnettäessä vähennetään 2 momentin perusteella määräytyvästä kustannustuesta tukikaudelle kohdistuvat 4 §:n 5 kohdassa tarkoitettut COVID-19 -pandemiaan liittyvät vakuutuskorvaukset.

5 a §

Toimitilojen sulkemisesta johtuva korvaus

(1 ja 2 mom. kuten TaVM)

Yrityksen tulee ilmoittaa hakemuksessaan sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osuus liikevaihdostaan. Laskettaessa sulkemiskorvaus yrityksen palkkakulut huomioidaan kerrottuna sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osuudella, jonka yritys ilmoittaa. Muut kulut huomioidaan kerrottuna sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osuudella ja luvulla 0.7 kirjjanpitolain 4 c § tarkoitettujen suuryritysten osalta ja muiden yritysten osalta luvulla 0.9. Näiden lukujen yhteissumma jaetaan vertailukauden kalenteripäivien määrällä ja kerrotaan sulkemiskauden kalenteripäivien määrällä.

(4 ja 5 mom. kuten TaVM)

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle pikaisesti tapahtumatakuuta koskevan esityksen.

**Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp
Vastalause 2**

Helsingissä 25.3.2021

Pia Kauma kok
Janne Sankelo kok
Juhana Vartiainen kok